

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Державне агентство водних ресурсів України
Гідрометслужба України
Державне управління охорони навколишнього
природного середовища в Чернівецькій області
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Український науково-дослідний гідрометеорологічний
інститут МНС України та НАН України
Одеський державний екологічний університет

ГІДРОЛОГІЯ, ГІДРОХІМІЯ, ГІДРОЕКОЛОГІЯ

МАТЕРІАЛИ
П'ЯТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

22-24 ВЕРЕСНЯ 2011 р.
ЧЕРНІВЦІ

Чернівці
Чернівецький національний університет
2011

УДК 551.5+556.1

ББК 26.222 я431

Г 464

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

- Руденко В.П.** (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича);
Ющенко Ю.С. (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича);
Гопченко Є.Д. (Одеський державний екологічний університет);
Гребінь В.В. (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);
Громовий В.О. (Гідрометслужба України);
Зубов О.Р. (Східно-Український національний університет імені Володимира Даля);
Линник П.М. (Інститут гідробіології Національної академії наук України);
Лобода Н.С. (Одеський державний екологічний університет);
Мольчак Я.О. (Луцький національний технічний університет);
Набиванець Ю.Б. (Український науково-дослідний гідрометеорологічний інститут МНС України та НАН України);
Ободовський О.Г. (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);
Осадчий В.І. (Український науково-дослідний гідрометеорологічний інститут МНС України та НАН України);
Тімченко В.М. (Інститут гідробіології Національної академії наук України);
Хільчевський В.К. (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);
Яцик А.В. (Український науково-дослідний інститут водогосподарсько-екологічних проблем);
Яцюк М.В. (Держводагентство України)

Г 464 Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія : Мат. 5-ої Всеукр. наук. конф. (Чернівці, 22-24 вересня 2011 р.). – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 320 с.

До збірки увійшли тези доповідей П'ятої Всеукраїнської наукової конференції «Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія».

УДК 551.5+556.1
ББК 26.222 я431

©Чернівецький національний університет, 2011

2. Кондратьев Н.Е. Гидроморфологическая теория руслового процесса и перспективы ее развития / Кондратьев Н.Е., Попов И.В., Снищенко Б.Ф. // Доклады секции русловых процессов Научного совета ГКНТ. – Л. : Гидрометеиздат, 1986. – Вып. 1. – С. 32–48.
3. Маккавеев Н.И. Русловые процессы / Н.И. Маккавеев, Р.С. Чалов. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1986. – 264 с.
4. Ржаницын Н.А. Руслоформирующие процессы рек / Ржаницын Н.А. – Л. : Гидрометеиздат, 1985. – 263 с.
5. Эрозионные процессы / [ред. Н.И. Маккавеев, Р.С. Чалов]. – М. : Мысль, 1984. – 256 с.
6. Ющенко Ю.С. Геогідроморфологічні закономірності розвитку русел / Юрій Сергійович Ющенко. – Чернівці : Рута, 2005. – 320 с.

УДК 556.537+551.435.1

Ющенко Ю.С., Костенюк Л.В.

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

РУСЛОЗНАВЧА ОЦІНКА ГЕОМОРФОЛОГІЧНИХ УМОВ БАСЕЙНУ ВЕРХНЬОГО ПРУТУ

Y. Yushchenko, L. Kostenyuk. Channellogic evaluation of geomorphological conditions of the basin of the Upper Prut

Channellogic research of geomorphological conditions of the basin of the Upper Prut was conducted. This river basin includes mountains, submountain and plains parts. This changes affect to the channel formation conditions. Purpose of Channellogic studies - encompass the entire river system. It should be developed appropriate channe logic - geomorphological approaches.

Key words: Upper Prut; rivers channel formation; geomorphological conditions; river basin; river system.

За даними публікацій П.М. Цися, Я.С. Кравчука, інших авторів нами укладена схематична карта поділу басейну Верхнього Пруту на частини, що належать до певних геоморфологічних районів (геоморфологічні райони басейну). Легенда до карти включає наступні таксони геоморфологічного районування: область, підобласть, район. Слід зауважити, що значно краще у літературі відображено районування територій, що відноситься до Українських Карпат. Нами була прийнята схема П.М. Цися з деякими уточненнями за Я.С. Кравчуком. Районування рівнинної території відображено дещо менш детально. Межу Східно-європейської рівнини та Карпатської гірської країни більшість авторів (і особливо у сучасних публікаціях) проводять північніше р. Прут. Тобто, дещо умовно, можна вважати, що власне алпівальна рівнина (дно долини) передгірної частини течії Верхнього Пруту відноситься до Передкарпаття.

В межах Прут-Дністровського межиріччя (Прутська частина) звернуто увагу на основі межі, пов'язані із впливом Хотинської височини та структури

гідросітки (рельєфу) характерної для Подільських плато. Західніше Хотинської височини, таким чином, виділяються два району, назви яких за фізико-географічним районуванням 1968 року: Тлумацько – Городенківський та Припрутський, а за П.М. Цисем – один район – північно-покутський. Наступний район – власне Хотинська височина. Наступний – Новоселицько-Хотинський. Вони також близькі до схеми фізико-географічного поділу. Останій район розташований між південною межею Хотинської височини та північною Новоселицької улоговини. (Загалом ми тут відхиляємось від схеми П.М. Цися).

Треба зауважити, що, на наш погляд, доцільно розглядати руслознавчий аспект геоморфологічного районування, оскільки існують окремі, часткові неспівпадіння положення долин основних річок, малюнку гідро сітки з існуючими схемами останнього.

Крім того слід враховувати вплив таксономічних одиниць нижчого рангу (наприклад підрайонів), пов'язаних з улоговинами, тектонічно зумовленими особливостями розташування річкових долин, історією їх розвитку. Ще однією особливістю є окремий розгляд сучасних алювіальних рівнин. Загалом руслознавчий підхід більш складний, ієрархічний. Таким чином є два аспекти піднятої проблеми: а – руслознавча трактовка геоморфологічного поділу територій і розробка відповідних власних підходів; б – врахування цього поділу власне у руслознавчих дослідженнях (при розгляді басейнів, річкових систем).

Список літератури

1. Кравчук Я.С. Геоморфологія Скибових Карпат / Кравчук Я.С. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 232 с.
2. Кравчук Я.С. Геоморфологія Передкарпаття / Кравчук Я.С. – Л. : Меркатор, 1999. – 188 с.
3. Фізико-географічне районування Української ССР / под ред. проф. В.П. Попова, проф. А.М. Маринича, доц. А.И. Ланько / – К. : Издательство Киевского университета, 1968. – 683 с.
4. Цись П.М. Геоморфологія УРСР / Цись П.М. – Львів : Видавництво Львівського університету, 1962. – 224 с.

УДК 556.537+551.435.1

Ющенко Ю.С., Кирилук А.О., Караван Ю.В.,
Пасічник М.Д., Паланичко О.В.

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

РУСЛОЗНАВЧІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДАХ ПЕРЕДКАРПАТТЯ)

*Yu. Yushchenko, A. Kirilyuk, Yu. Caravan, M. Pasichnyk, O. Palanychko.
Channellogic aspects of sustainable development (for examples Precarpathians)*

ЗМІСТ

<i>Аксюк О.М., Грищенко В.Ф., Гончаренко Г.А.</i> Динаміка атмосферних опадів холодного періоду року в районі сніголавинної станції Пожежевська (Українські Карпати).....	3
<i>Антонов О.М., Мамишев І.Є., Кравчинський Р.Л.</i> Критерії визначення ділянок підвищеного взаємозв'язку поверхневих та підземних вод у межах Олевського водозабору (Житомирська область)	5
<i>Балабух В.О., Лук'янець О.І.</i> Характер багаторічних змін атмосферних процесів та стоку в басейнах річок верхнього Пруту та Сирету.....	7
<i>Березка І.С., Чернега П.І., Явкін В.Г.</i> Антропогенний вплив на ерозійні процеси в басейнах та руслах Сирета і Прута.....	9
<i>Білецька С.В.</i> Передумови та складові утворення системи гумусових речовин (екосистема: «грунт – вода»).....	11
<i>Бойко В.М., Железняк М.Й., Коломієць П.С.</i> Особливості формування весняного стоку Дніпра та моделювання зони затоплення у межах м. Києва на основі сучасної гідролого-гідродинамічної моделі	14
<i>Бойко О.В., Железняк М.Й.</i> Впровадження розподіленої моделі опади-стік для прогнозування стоку річок Закарпаття і басейну Прип'яті	17
<i>Бузиян Г.Д., Сербов Н.Г., Тучковенко Ю.С.</i> Управление качеством вод водоемов Тузловской группы лиманов путем стабилизации водообмена с морем	19
<i>Вандюк Н.С.</i> Тепломасоперенос у проточному каскадному водосховищі (на прикладі Канівського)	20
<i>Василенко Є.В.</i> Основні чинники формування весняного водопілля в басейні р. Прип'ять та їх сучасні зміни.....	22
<i>Винарчук О.О.</i> Характеристика гідрохімічного режиму річок Сула, Псел, Ворскла за головними іонами	23
<i>Галік О.І., Яковишина М.С.</i> Однорідність рядів спостережень річного стоку у зв'язку із змінами клімату на прикладі річок Поліської області надмірної водності	26
<i>Гірій В.А., Колісник І.А., Косовець О.О., Кузнєцова Т.О.</i> Динаміка якості поверхневих вод України на початку ХХІ століття.....	28
<i>Гончар О.М.</i> Режим головних іонів у воді річок басейну Дністра.....	29
<i>Гонцій М.В.</i> Нормування розрахункових характеристик максимальних паводків на річках Прикарпаття.....	32
<i>Гопченко Є.Д., Овчарук В.А.</i> Розробка науково-методичної бази для нормування характеристик максимального стоку в басейні Дніпра.....	34
<i>Гопченко Є.Д., Овчарук В.А., Кічук Н.С.</i> Дощові паводки на території Півдня України та визначення їх розрахункових характеристик	37

<i>Хільчевський В.К., Гребінь В.В.</i> Роль Київського університету в підготовці спеціалістів вищої кваліфікації з гідрології та метеорології в Україні	266
<i>Хлапук М.М., Шинкарук Л.А., Ясінська Л.Р.</i> Результати моделювання перепадів на р. Дністер у межах м. Старий Самбір Львівської області з метою стабілізації русла та захисту споруд і комунікацій від руйнування....	267
<i>Холодько О.П.</i> Моделювання циркуляцій вод як засіб оцінювання розподілу донних відкладів Київського водосховища	270
<i>Цепенда М.В.</i> Проблеми та перспективи розвитку обчислювальної (інженерної) гідрології в Україні	271
<i>Чепурна Т.Б.</i> Довгостроковий просторово-часовий прогноз селеформування	274
<i>Шакірманова Ж.Р.</i> Методика територіальних довгострокових прогнозів характеристик весняного водопілля та її реалізація в межах рівнинної території України	277
<i>Шевчук Ю.Ф.</i> Аналіз формування нормативів оцінки якості води питного водопостачання	280
<i>Шерстюк Н.П., Хільчевський В.К.</i> Техногенна метаморфізація хімічного складу води водних об'єктів Криворіжжя	283
<i>Шинкарук Л.А.</i> Прогнозування розвитку руслових деформацій та шляхи їх попередження на р. Дністер у межах м. Старий Самбір на основі результатів гідроморфологічного моніторингу	286
<i>Шумов С.М., Терлик Т.А., Вишар І.С.</i> Гідрохімічна інформація і стан поверхневих вод	288
<i>Юзвяк К.</i> Методи оцінки впливу якості даних на результати гідродинамічного і гідрохімічного моделювання	297
<i>Ющенко Ю.С., Кирилюк А.О.</i> Особливості руслоформування на однорідних ділянках гірської частини течії Верхнього Пруту	298
<i>Ющенко Ю.С., Костенюк Л.В.</i> Руслознавча оцінка геоморфологічних умов басейну Верхнього Пруту	301
<i>Ющенко Ю.С., Кирилюк А.О., Караван Ю.В., Пасічник М.Д., Паланичко О.В.</i> Руслознавчі аспекти сталого розвитку (на прикладах Передкарпаття)	302
<i>Ющенко Ю.С., Ющенко О.Ю.</i> Особливості руслоформування у Верхів'ях Пруту	305
<i>Явкін В.Г., Мельник А.А., Ткачук І.І.</i> Використання подовжених рядів спостережень для оцінки зміни максимальних 1% витрат води в басейні р. Прут та р. Сірет	307
<i>Явкін В.Г., Ясенчук В.І.</i> Прогноз просторового розподілу рекреаційної цінності ділянок узбережжя Дністровського водосховища	310